

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

31 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Toma Nadejda,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Djulieta Devder, de către inculpatul Bulat Sergiu și de către avocatul acestuia Malai Tatiana, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 ianuarie 2019, în cauza penală în privința lui

Bulat Sergiu Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în s. xxxxx r-nul xxxxx

și

Bejenari Vitalii Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în or. xxxxx str. xxxxx

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță:

de la 15.02.2018 – până la 05.06.2018

instanța de apel:

de la 20.06.2018 – până la 16.01.2019

instanța de recurs ordinar:

de la 13.05.2019 – până la 31.07.2019

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ungheni din 05 iunie 2018, Bulat Sergiu Xxxxx și Bejenari Vitalii Xxxxx au fost recunoscuți vinovați și condamnați în baza art. 151 alin. (4) Cod penal, fiecare, la câte 12 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

A fost respinsă cererea procurorului referitor la perceperea cheltuielilor de judecată ca nefondată.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că, Bulat Sergiu și Bejenari Vitalii, la 07.12.2017, în timp ce se aflau ambii în stare de ebrietate alcoolică, în jurul orei 23:00 la domiciliul lui Bariz Nicolae, situat în or. Xxxxx, str. Xxxxx, în rezultatul unui conflict care s-a iscat spontan cu Tcaciuc Anatolie, i-au aplicat ultimului multiple lovituri cu pumnii și cu picioarele peste corp și în regiunea capului, l-au strangulat temporar întrerupt cu un cablu electric semidur, cauzându-i vătămări corporale grave. Ca urmare, în rezultatul leziunilor corporale pricinuite, a survenit decesul.

Pe baza stării de fapt expusă mai sus, confirmată de probele administrate, fapta

inculpaților Bulat Sergiu și Bejenari Vitalii, a fost calificată *de drept* în baza art. 151 alin. (4) Cod penal – vătămarea intenționată gravă a integrității corporale și a sănătății, care este periculoasă pentru viață, săvârșită de două persoane, care au provocat decesul victimei.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către:

3.1 Procuror, la data de 08 iunie 2019, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpaților Bulat Sergiu și Bejenari Vitalii să le fie stabilită pedeapsă cu închisoare, fiecăruia câte 14 ani, pentru infracțiunea săvârșită, cu dispunerea încasării din contul acestora în mod solidar a cheltuielilor judiciare în valoare totală de 8.464 lei.

În motivarea apelului a invocat că:

- prima instanță a conchis eronat de a nu încasa de la inculpați cheltuielile judiciare pentru efectuarea expertizelor, contrar prevederilor art. art. 227 și 229 Cod de procedură penală;

- pedeapsa aplicată inculpaților, prin prisma prevederilor art. 61 Cod penal, urma să fie mai aspră;

- în dispozitivul sentinței s-a indicat eronat prenumele inculpatului - „Serghei” în loc de „Sergiu”, fapt ce contravine prevederilor art. 393 pct. 5) și 395 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală.

3.2 Avocatul Ciorba Ion în numele inculpatului Bulat Sergiu, la data de 12 iunie 2019, care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care ultimul să fie achitat.

În motivarea apelului a invocat că:

- vinovăția lui Bulat Sergiu nu a fost dovedită, iar organul de urmărire penală nu a stabilit nici un martor ocular, care să declare că acesta i-ar fi aplicat lovituri lui Tcaciuc Anatolie;

- inculpatul Bejenari Vilalii a declarat în cadrul urmăririi penale și în ședința de judecată că, Bulat Sergiu nu i-a aplicat nici o lovitură lui Tcaciuc Anatolie, iar conflictul s-a iscat doar între el și victimă, fără a fi implicat și Bulat Sergiu;

- inculpatul Bulat Sergiu în ședința de judecată a confirmat că, nu i-a aplicat lui Tcaciuc Anatolie nici o lovitură, dar de sânge s-a murdărit atunci când i-a acordat primul ajutor medical. Astfel, organul de urmărire penală nu a prezentat probe ce ar demonstra vinovăția lui Bulat Sergiu în privința comiterii infracțiunii imputate, motiv pentru care acesta nu poate fi atras la răspundere penală.

3.3 Inculpatul Bulat Sergiu, la data de 22 iunie 2019, în care a indicat că, procurorul de caz a fabricat probele, iar inculpatul Bejenari Vitalii a dat declarații false, precum că Bulat Sergiu i-a aplicat lovituri victimei.

3.4 Avocatul Raileanu Mihail în numele inculpatului Bejenari Vitalii, la data de 13 iunie 2019, care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care ultimul să fie achitat.

În motivarea apelului a invocat că:

- prima instanță a indicat incorect că, inculpatul Bejenari Vitalii și-a recunoscut vina în ședința de judecată, și că de fapt acesta a declarat în ședința de judecată că nu

este vinovat de cauzarea leziunilor corporale și decesul lui Tcaciuc Anatolie;

- declarațiile martorilor audiați în instanță, nu confirmă cu certitudine faptul că Bejenari Vitalii s-ar face vinovat de cauzarea leziunilor soldate cu decesul lui Tcaciuc Anatolie;

- declarațiile martorului Bariz Nicolae, date în instanța de judecată urmează a fi apreciate critic, deoarece sunt contradictorii. Nici alte probe ce au fost examinate în instanță, cum ar fi procesul - verbal de cercetare la fața locului, procesul - verbal de recunoaștere a persoanei, raportul de expertiză medico-legală nr. 121 din 26.12.2017, nu confirmă cu certitudine vinovăția lui Bejenari Vitalii în privința comiterii infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 ianuarie 2019, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate și menținută sentința.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că, prima instanță a conchis corect că, inculpații Bulat Sergiu și Bejenari Vitalii sunt vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod penal. Deși, inculpații nu și-au recunoscut vina la săvârșirea infracțiunii imputate, aceasta este demonstrată prin totalitatea de probe acumulate la cauza penală, corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor și anume prin declarațiile succesului părții vătămate, Varvariuc Mariana (f.d. 20, v. 3), martorilor Bariz Nicolae (f.d. 19, v. 3), Babințev Mariana, Cebanu Ion (f.d. 53, v. 3), Sirițanu Sofia (f.d. 33, v. 3), precum și următoarele materiale ale cauzei: procesul-verbal de cercetare la fața locului din 07.12.2017, cu anexă (f.d. 12-24, v. 1); procesul-verbal de confruntare dintre martorii Babințev M. și Ciubotaru Iu. (f.d. 178-179, v. 1); procesul-verbal de recunoaștere a persoanei (f.d. 174, v. 1); raportul de expertiză judiciară nr. 500 din 12.12.2017 (f.d. 193, v. 1); raportul de expertiză judiciară nr. 501 din 12.12.2017 (f.d. 200, v. 1); raportul de expertiză medico-legală nr. 121 din 26.01.2018 (f.d. 205-209, v. 1).

Instanța de apel a considerat ca neîntemeiate argumentele invocate de către partea apărării în cererile de apel, precum că inculpații nu l-au omorât pe Tcaciuc Anatolie, deoarece nici o probă nu coroborează cu declarațiile acestora, însă contrar acestor alegații s-a stabilit cu certitudine că, inculpații Bejenari Vitalii și Bulat Sergiu, în rezultatul unui conflict iscat cu Tcaciuc Anatolie, i-au aplicat ultimului multiple lovituri cu pumnii și cu picioarele peste corp și în regiunea capului, l-au strangulat cu un cablu electric, cauzându-i acestuia vătămări corporale grave, acțiuni care au provocat decesul ultimului.

Totodată, instanța de apel a menționat că declarațiile inculpaților sunt combătute prin declarațiile martorului Bariz Nicolae și chiar declarațiile lui Bejenari Vitalii date în calitate de bănuț, conform cărora împreună cu Bulat Sergiu l-au bătut pe Tcaciuc Anatolie, acestea coroborează cu declarațiile martorului Bariz Nicolae. La fel, inculpatul Bulat Sergiu a confirmat în ședința de judecată că, a văzut cum Bejenari Vitalii îl lovea cu picioarele victima, iar potrivit declarațiilor martorului Babințev Mariana, care a declarat că atunci când a intrat în casa lui Bariz Nicolae, Bulat Sergiu

era cu mâinile însângerate și ciorapii murdari de sânge. De asemenea, martorul Cebanu Ion a declarat că, atunci când a venit la fața locului, Tcaciuc Anatolie avea înfășurat un cablu electric în jurul gâtului. În afară de aceasta, martorul Sirițanu Sofia a declarat că, atunci când a intrat în casa unde s-a petrecut omorul, acolo erau decedatul, inculpații și Bariz Nicolae.

Cu referire la pedeapsa, care le-a fost aplicată inculpaților pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod penal, contrar argumentelor procurorului invocate în cererea de apel, instanța de apel a considerat că, prima instanță a individualizat corect pedeapsa și a ținut cont de criteriile instituite de art. 75 Cod penal și a conchis corect că pentru infracțiunea imputată inculpaților, să le aplice acestora pedeapsa cu închisoare pe un termen de 12 ani, fiecăruia, cu executare în penitenciar de tip închis, această pedeapsă fiind una echitabilă și rezonabilă în raport cu fapta comisă.

Privitor la cerința procurorului invocată în apel, ce ține de încasarea cheltuielilor judiciare în mărime de 8.464 lei, pentru efectuarea expertizelor medico-legale, instanța de apel a reținut că, la data comiterii infracțiunii, dispoziția art. 143 Cod de procedură penală stipula că plata expertizelor judiciare se face din contul bugetului de stat.

Drept urmare, în cazurile când expertiza a fost dispusă de către organul de urmărire penală, plățile necesare pentru efectuarea expertizei vor fi achitate din contul mijloacelor bănești ale bugetului de stat, iar în speță, expertizele au fost ordonate de către organul de urmărire penală, aceasta fiind o acțiune procesuală ce ține de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, ce sunt puse în sarcina părții acuzării.

În ceea ce privește alegația procurorului, invocată în cererea de apel, precum că în dispozitivul sentinței s-a indicat eronat prenumele inculpatului - „Serghei” în loc de „Sergiu”, fapt ce contravine prevederilor art. 393 pct. 5) și 395 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de apel a statuat că, această circumstanță nu prezintă temei de casare a sentinței, deoarece inculpatul este identificat și prin numărul personal de identificare, fapt ce înlătură orice confuzie eventuală în legătură cu identitatea inculpatului.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către:

6.1 Procuror, la data de 01 martie 2019, care solicită casarea parțială a acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului ordinar invocă:

- instanța de apel verificând cauza sub aspectul legalității pedepsei penale, urma să dea răspuns dacă aceasta a fost aplicată de către prima instanță în limitele prevăzute de lege, avându-se în vedere nu numai sancțiunile normelor penale speciale, ci să țină cont de toate prevederile ce reglementează pedeapsa penală, individualizarea pedepsei, precum și alte criterii ce țin de tratamentul juridic penal;

- la aplicarea pedepsei inculpaților pentru infracțiunea comisă, ambele instanțe de judecată nu au acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, în speță, incorect s-a ajuns la concluzia stabilirii unei pedepse de 12 ani închisoare;

- instanțele de judecată, la individualizarea pedepsei nu au ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite de către inculpații Bulat Sergiu și Bejenari Vitalii, astfel încât fapta imputată acestora fiind din categoria celor deosebit de grave, de persoana celor vinovați, din care se constată că ambii inculpați, anterior au fost judecați, iar din multiplele înscrisuri din revendicarea lui Bulat Sergiu se desprinde că, în privința acestuia au fost pornite mai multe cauze penale, iar prin sentința Judecătorei Ungheni din 27.10.2011 acesta a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal, procesul fiind încetat din motivul împăcării părților, conform art. 109 Cod penal;

- inculpații în instanțele de judecată au pledat nevinovați, invocând diferite versiuni artificiale în detrimentul examinării obiective ale cauzei, fapt ce denotă că aceștia nu au demonstrat nici o remușcare, respectiv unica metodă de reeducare și corijare a lor, este condamnarea la pedeapsa reală;

- instanțele de judecată, la stabilirea pedepsei pentru inculpați, urmau să țină cont că viața și sănătatea persoanei, sunt valori incomensurabile, iar orice atentat la aceste valori impune o pedeapsă cât mai severă, astfel încât legiuitorul prin această intoleranță interzicând și pedepsind toate pornirile criminale ce atentează asupra acestora;

- soluția instanței de apel, prin care a fost respins apelul procurorului referitor la neîncasarea cheltuielilor judiciare contravine normelor procesual penale în vigoare;

- efectuarea cheltuielilor judiciare într-o cauză penală este provocată de săvârșirea infracțiunii, care evident impune desfășurarea urmăririi și a judecării cauzei pentru aplicarea legii penale celui ce a comis-o, ca urmare, cheltuielile judiciare sunt imputabile inculpatului condamnat pentru săvârșirea infracțiunii, temeiul juridic fiind fapta infracțională, deoarece fără săvârșirea infracțiunii, astfel de cheltuieli nu s-ar fi efectuat;

- obligația inculpatului condamnat de a suporta cheltuielile judiciare este principială devreme ce săvârșirea infracțiunii atrage în mod inevitabil desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei, inclusiv pentru a i se aplica infractorului pedeapsa de a suporta cheltuielile judiciare îi revine acestuia în principal;

- prin Legea nr. 316 din 22.12.2017 (publicată în Monitorul Oficial nr.40-47/108 din 09.02.2018), alin. (2) art. 143 Cod de procedură penală a fost abrogat - prin ce se atestă intenția legiuitorului, de a pune cheltuielile judiciare în sarcina inculpatului;

- pornind de la faptul că, prin sentința din 05.06.2018 în sarcina inculpaților condamnați trebuiau să fie puse obligațiunile ce urmau a fi executate de aceștia, adică achitarea cheltuielilor suportate de stat, însă ultimii fiind practic scutiți de aceste obligații, în opinia acuzării fără careva temeiuri legale.

În drept, recursul este întemeiat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală.

6.2 Avocatul Malai Tatiana, în numele inculpatului Bulat Sergiu, la data de 07 martie 2019, care a solicitat casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei, prin care ultimul să fie achitat, deoarece fapta nu a fost comisă de către el.

În motivarea recursului invocă:

- din hotărârile adoptate de către instanțele de fond nu se confirmă prin probe concludente vinovăția lui Bulat Sergiu în comiterea infracțiunii imputate. La baza deciziei nu au fost puse probele cercetate și apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală și care fără echivoc, dovedesc vinovăția inculpatului Bulat Sergiu în săvârșirea infracțiunii imputate;

- organul de urmărire penală nu a stabilit nici un martor ocular, care să declare că Bulat Sergiu ar fi aplicat lui Tcaciuc Anatolie careva lovituri. Mai mult ca atât, însăși Bejenari Vitalii a declarat atât în cadrul urmăririi penale, cât și în ședința primei instanțe, că Bulat Sergiu nu i-a aplicat nici o lovitură lui Tcaciuc Anatolie, iar conflictul a avut loc doar între el și Tcaciuc Anatolie, fără a fi implicat și Bulat Sergiu. În instanța de apel Bejenari Vitalii a declarat că, susține declarațiile date la anchetă, chiar și singur Bulat Sergiu prin declarațiile lui a confirmat că el nu i-a aplicat lovituri lui Tcaciuc Anatolie, dar de sânge s-a murdărit când i-a acordat primul ajutor medical;

- declarațiile martorilor audiați în instanța de fond nu confirmă cu certitudine faptul că, Bulat Sergiu s-ar face vinovat de cauzarea leziunilor soldate cu decesul lui Tcaciuc Anatolie;

- prima instanță a respins unilateral poziția invocată de partea apărării, fără a da o apreciere obiectivă probelor existente la dosar. Instanțele au apreciat eronat probele, au emis hotărâri de condamnare, însă Bulat Sergiu urma a fi achitat, fiindcă vinovăția lui în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod penal nu a fost dovedită;

- toți martorii ale căror declarații au stat la baza sentinței de condamnare nu au fost martori oculari și nu au văzut cele întâmplate. Toți care au intrat în casă l-au văzut pe Tcaciuc Anatolie deja pe podea bătut cu fața în sus, iar pe Bariz, Bejenaru și Bulat în casă. Toți acei martori pe care se bazează sentința de condamnare au confirmat că, l-au văzut pe Bulat Sergiu în casă, al căror mâini erau de sânge, fapt confirmat însăși de Bulat Sergiu și Bejenari, care au explicat că el i-a acordat victimei primul ajutor medical;

- probele, precum ar fi procesul verbal de cercetare la fața locului, procesul verbal de recunoaștere a persoanei, raportul de expertiză medico-legală nr. 121 din 26.12.2017, nu confirmă cu certitudine vinovăția lui Bulat Sergiu în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod penal;

- toate probele acuzării examinate în cadrul cercetării judecătorești nu dovedesc cu certitudine faptul că, inculpatul Bulat Sergiu a comis infracțiunea respectivă. Probele nu coroborează între ele, în ansamblu și nu dovedesc vina lui Bulat Sergiu

În drept, recursul este întemeiat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală.

6.3 Inculpat, la data de 15 februarie 2019, care solicită rejudecarea cauzei, deoarece nu este vinovat de cele imputate lui.

În motivarea recursului invocă:

- nu au fost efectuate careva acțiuni procesuale la locul săvârșirii faptei;

- fără martori oculari, au fost ridicare obiecte, care nu-i aparțin, dar sunt ale stăpânului locuinței, unde s-a produs crima;

- nu au fost efectuate confruntări cu martorii, cu toate că au fost făcute demersuri în acest sens,

- atât în cadrul urmăririi penale, cât și în cadrul cercetării judecătorești, inculpatul Bejenari Vitalii a declarat că singur l-a bătut pe Tcaciuc A., iar Bulat Sergiu din contra a ajutat victima, acordându-i primul ajutor;

- a fost condamnat mai mult pentru faptele comise anterior, iar procurorul a fabricat multe probe, inclusiv caracteristica lui Bulat Sergiu, care inițial era una pozitivă;

- declarațiile martorilor audiați sunt contradictorii, iar procurorul pe caz a făcut în așa mod, ca Bariz N. să nu fie persoană învinuită, dar martor, deși acesta a dat declarații mincinoase, fiindcă el a bătut victima și pe Bulat Sergiu.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestora ca fiind vădit neîntemeiate, din următoarele considerente:

Pornind de la dispoziția art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, se relevă că instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate corespunzător de către recurent.

Cu referire la recursul declarat de către procuror

În prezenta speță, reieșind din recursul declarat de procuror se atestă că, acesta îl întemeiază în baza pct. 6) și 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, unde este stipulat că, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, invocând următoarele cazuri de casare incidente, în opinia acestuia, în prezenta cauză și anume: *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, precum și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Totodată, Colegiul penal constată din recursul declarat, că procurorul nu contestă starea de fapt stabilită de instanțele de judecată și nici încadrarea juridică a acțiunilor săvârșite, invocând dezacordul cu stabilirea fiecărui din inculpați a pedepsei cu închisoare pe un termen de 12 ani pentru infracțiunea săvârșită, criticând în același timp și respingerea solicitării de încasare a cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizelor medico-legale din contul vinovaților.

Referitor la temeiul de casare, invocat de procuror și stipulat la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, precum că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, Colegiul penal statuează, că acest temei pentru recurs, în prezenta speță nu s-a confirmat. La acest capitol, instanța de recurs menționează că, prin apelul declarat de către procuror, acesta a invocat ca argumente de bază dezacordul cu aplicarea în privința inculpaților a termenului minim de pedeapsă cu închisoare, fără a se ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite de inculpați și

personalitatea acestora, considerând că scopul pedepsei penale nu va fi atins, precum și dezacordul respingerii solicitării de a încasa cheltuielile judiciare pentru efectuarea expertizelor medico-legale la caz, adică chestiuni asupra cărora urma să se expună instanța de apel. În cele din urmă, verificând dacă instanța de apel s-a pronunțat asupra criticilor invocate de apelant și dacă hotărârea adoptată conține concluzii întemeiate asupra considerentelor sale, Colegiul constată respectarea de care instanța de apel a prevederilor alin. (5) art. 414 Cod de procedură penală, fiind oferite răspunsuri la argumentele esențiale, care au și constituit fondul apelului. Deși, instanța de apel a preluat în hotărârea sa, raționamente ale primei instanțe referitor la aplicarea pedepsei inculpatului și respingerii solicitării de încasare a cheltuielilor judiciare, aceasta nu contravine și considerentelor Curții Europene, potrivit cărora, luând în considerare faptul că, atunci când instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel/recurs eventual, o curte de apel poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță. (*Garcia Ruis c. Spaniei, Heile c. Finlandei*). Astfel, instanța de recurs consideră, că hotărârea contestată corespunde cerințelor prevăzute la alin. (8) art. 417 Cod de procedură penală, cuprinzând temeuri de fapt și de drept, ce au dus la respingerea apelului declarat de către acuzatorul de stat.

Totodată, în urma studiului lucrărilor dosarului, în opinia Colegiului penal nu și-a găsit confirmarea nici temeiul pentru recurs invocat de către recurent și prevăzut la pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, în prezenta speță, deoarece instanțele de fond și-au motivat întemeiat soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepselor stabilite inculpaților, fără a fi admise careva erori în acest sens, stabilind în privința acestora pedepse echitabile pentru fapta comisă sub formă de închisoare pe un termen de 12 ani, cu executare în penitenciar de tip închis.

Contrar celor invocate de recurent la capitolul efectuării unei individualizări eronate a pedepselor aplicate inculpaților, care nu vor atinge scopul pedepsei penale, instanța de recurs relevă că, în cazul săvârșirii unei infracțiuni, instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis infracțiunea, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

La caz, Colegiul consideră că, pedeapsa aplicată inculpatului este echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art. 61 Cod penal, este numită în conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal, în limitele fixate în partea specială.

Reieșind din prevederile art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare, și reeducare a condamnatului, și se aplică persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor, având drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea

condamnațiilor, cât și din partea altor persoane. Totodată, executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice sau să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Deci, instanța de judecată trebuie să aleagă și să aplice acel tip, și acea mărime a pedepsei care vor fi cele mai eficiente pentru atingerea scopului legii. Pedepsa mai aspră, în limitele prevederilor articolului, poate fi stabilită numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului scontat.

Sanțiunea art. 151 alin. (4) Cod penal, în baza căreia inculpații au fost condamnați, prevede pedeapsă cu închisoare de la 12 la 15 ani. Această infracțiune, clasificându-se ca deosebit de gravă, potrivit alin. (5) art. 16 Cod penal. Astfel, instanța de recurs notează că, sanțiunea infracțiunii imputate inculpatului prevede doar un tip de pedeapsă și anume cea cu închisoare.

La stabilirea termenelor pedepselor inculpaților, instanțele de fond au reținut că, la caz circumstanțe atenuante nu au fost stabilite, iar ca circumstanță agravantă este comiterea infracțiunii în stare de ebrietate. Dispoziția alin. (3) art. 78 Cod penal stipulează că, *în cazul în care există circumstanțe agravante se poate aplica pedeapsa maximă prevăzută la articolul corespunzător din Partea specială a prezentului cod.* În acest context, Colegiul penal notează că, expresia "*se poate*" din sintagma normei menționate mai sus acordă dreptul instanței de judecată de a aplica pedeapsa maximă prevăzută la articolul corespunzător din Partea Specială a Codului penal și, respectiv, exclude efectele strict obligatorii ale circumstanțelor agravante asupra acestei categorii de pedepse.

Deși, în cauza dată este prezentă o circumstanță agravantă în acțiunile inculpaților și faptul că personalitatea acestora este caracterizată ca negativă, ținând cont de principiul umanismului, prevăzut de art. 4 Cod penal, cât și de prevederile art. 61 alin. (2) Cod penal, instanța de recurs consideră că, nu sunt temeiuri excepționale de a interveni în soluțiile adoptate de instanțele de fond la capitolul individualizării pedepsei, deoarece termenele pedepselor stabilite inculpaților, nu deviază de la normelor legale și vor atinge scopul de corectare și reeducare a acestora, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni din partea altor persoane, iar solicitarea recurentului privind aplicarea pedepselor cu închisoare pe un termen mai mare, în privința vinovaților, este una mai puțin justificată.

Criticile procurorului în partea ce se referă la dezacordul cu respingerea încasării cheltuielilor judiciare din contul inculpaților, pentru efectuarea expertizelor judiciare nr. 500, nr. 501 din 12.12.2017 și nr. 121 din 26.01.2018, în sumă totală de 8.464 lei, Colegiul penal consideră că, acestea sunt neîntemeiate, deoarece instanțele de fond corect au ajuns la concluzia că cheltuielile date urmează a fi puse în sarcina statului.

Instanța de recurs notează că, normele procedural penale, în vigoare la momentul efectuării expertizelor, nu prevedeau expres achitarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizelor obligatorii, cheltuieli ce se făceau din contul statului.

Argumentele procurorului în susținerea solicitării de a încasa cheltuielile pentru efectuarea expertizelor judiciare din contul inculpatului, nu pot fi reținute, deoarece modificările în dispoziția alin. (2) din art. 143 Cod de procedură penală sunt în vigoare

din data de 09.02.2018, iar legea procedural penală nu are efect retroactiv, ținând cont de prevederile art. 3 Cod de procedură penală, care stipulează că, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească.

Așadar, se relevă că efectuarea expertizelor la caz, sunt acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, care sunt puse în sarcina părții acuzării, fiind achitate din bugetul statutului în cadrul urmăririi penale în vederea demonstrării vinovăției inculpaților în comiterea infracțiunii imputate, iar prin numirea efectuării expertizelor, cheltuielile judiciare respective, odată cu modificarea legii procesuale nu pot fi încasate de la inculpați.

Ținând cont de cele expuse mai sus, Colegiul statuează că în prezenta speță nu și-au găsit confirmarea temeiurile pentru recurs invocate de către procuror, prin prisma pct. 6) și 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, iar criticile invocate sunt vădit neîntemeiate, respectiv recursul ordinar declarat este inadmisibil.

Cu referire la recursurile declarate de către inculpatul Bulat Sergiu și avocatul acestuia Malai Tatiana

Pornind de la recursul ordinar declarat de către apărătorul inculpatului, Colegiul penal atestă că, acesta indică în conținut incidența la caz a temeiurilor de casare prevăzute de pct. 6) și 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

De asemenea, reieșind din conținutul recursului declarat de către inculpat, acesta își expune dezacordul cu constatarea vinovăției sale, respectiv Colegiul întrevade, la fel, semnalarea de către ultimul ca temei de casare a pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul în care *nu au fost întrunite elementele infracțiunii*.

Referitor la temeiul invocat de apărător în instanța de recurs, prin prisma pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul penal menționează că, această normă procesuală, de fapt, stipulează 5 cazuri de casare, după cum urmează:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel;
- hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția;
- motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii;
- dispozitivul hotărârii este expus neclar;
- instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Însă, reieșind din textul recursului declarat nu se atestă și nici nu se întrevade o careva argumentare sub aspectul prezenței vreunui temei pentru recurs din cele prevăzute la norma procesuală enunțată mai sus. Respectiv, invocarea normei menționate ca temei pentru recurs, Colegiul penal o apreciază ca fiind una formală și nemotivată, ceea ce este inadmisibil la declararea recursului ordinar.

Cu toate că, autorul recursului nu a indicat și nu a motivat care din cazurile prevăzute la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală a fost admis ca eroare de drept la judecarea cauzei în ordine de apel, analizând hotărârea contestată a instanței de apel, Colegiul reiterează că, în prezenta speță instanța ierarhic inferioară și-a motivat

decizia în concordanță cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel aceasta cuprinzând temeuri de fapt și de drept ce au dus, la respingerea apelurilor declarate în prezenta cauză, fiind motivată just adoptarea unei asemenea soluții. Totodată, Colegiul penal atestă că, instanța de apel a respectat și prevederile art. 414 Cod de procedură penală, expunându-se asupra tuturor motivelor invocate în apel și prin hotărârea sa a oferit răspunsuri plauzibile și argumentate asupra acestora, în coraport cu circumstanțele stabilite în prezenta speță, ce au fost verificate în ședință de judecată. Prin urmare, instanța de recurs conchide că, temeiul pentru recurs invocat de recurent și prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală nu și-a găsit confirmarea în prezenta speță.

Cu referire la incidența temeiului pentru recurs prevăzut la pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care de fapt este semnalat în speță de către inculpat și apărătorul său, Colegiul penal menționează că acest temei pentru recurs este aplicabil atunci când nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat elementele infracțiunii, ori când nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii.

Potrivit lucrărilor dosarului se constată că, inculpatul Bulat Sergiu a fost învinuit, recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 151 alin. (4) Cod penal și anume – vătămarea intenționată gravă a integrității corporale și a sănătății, care este periculoasă pentru viață, de două sau mai multe persoane, care au provocat decesul victimei.

În cauza supusă judecării Colegiul notează că, prima instanță în hotărârea adoptată a făcut o analiză amplă a probelor administrate la caz, în raport cu învinuirea înaintată inculpaților, oferind răspunsuri argumentate la criticile esențiale invocate de către partea apărării, care de altfel au fost similare și în procedurile de apel și recurs ordinar. Prin urmare, dat fiind faptul că prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, astfel corect ajungând la concluzia privind vinovăția inclusiv a inculpatului Bulat Sergiu, în săvârșirea infracțiunii imputate. Atât instanța de apel, cât și cea de recurs ordinar nu au avut temeuri de a devia de la concluziile menționate în sentința de condamnare.

Având în vedere cumulul de probe menționat și reținut de către instanțele de fond, Colegiul penal consideră că, acestea întemeiat au ajuns la concluzia despre vinovăția inculpatului Bulat Sergiu în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod penal.

Pe de altă parte, raportat la criticile invocate de inculpat și apărătorul său în recursurile declarate, Colegiul constată că acestea se referă în bună parte doar la chestiunea de apreciere a probelor.

Elocvent în acest sens, se impune precizarea că aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depus de către organul de urmărire penală, instanțele judecătorești, cât și de părțile în proces, se concentrează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități. Aprecierea probelor după intima convingere a judecătorului trebuie să se bazeze pe prevederile

legale, iar convingerea intimă se întemeiază pe examinarea tuturor probelor în ansamblu, sub toate aspectele, complet și obiectiv. Legea stabilește că probele admisibile sunt apreciate după relevanța, concludența, veridicitatea și utilitatea acestora și toate probele în ansamblu lor sunt apreciate din punct de vedere al coroborării acestora.

Însă, cu referire la faptul dacă chestiunea de apreciere a probelor poate fi invocată la această etapă a procedurilor, instanța de recurs reiterează că la etapa judecării recursului nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele ierarhic inferioare, aceasta fiind atributul exclusiv al instanțelor de fond.

Din atare considerente, Colegiul penal nu va analiza și verifica probele administrate în cauză, deoarece în speța deferită judecării nu s-a constatat discrepanța între cele reținute de instanțele de fond în vederea condamnării inculpatului și conținutul real al probelor sau ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții, decât cea pe care materialul probator o redă.

De altfel, simplul fapt că pot exista două puncte de vedere distincte cu privire la modul de apreciere a probelor nu este un motiv suficient și plauzibil pentru a dispune rejudecarea unei cauze penale, după cum solicită recurentul.

Rezumând în ansamblu probele administrate, Colegiul penal statuează că, nu se constată prezența a careva dubii privind vinovăția inculpatului Bulat Sergiu, în săvârșirea infracțiunii imputate, iar în acțiunile acestuia fiind prezente elementele infracțiunii imputate.

În virtutea raționamentelor expuse mai sus, constatând că în cauză există o concordanță deplină între probele administrate și situația de fapt stabilită de instanțele de fond în privința inculpatului Bulat Sergiu, nu se constată prezența a careva dubii privind vinovăția ultimului, în săvârșirea infracțiunii imputate, iar acțiunile acestuia sânt incidente elementelor infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod penal, respectiv temeiul pentru recurs invocat și stipulat la pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, nu și-a găsit confirmarea în prezenta speță.

Din considerentele expuse, Colegiul penal apreciază argumentele invocate în recursurile declarate ca nefondate, deoarece nu sunt incidente în speță cazurile de casare la care au făcut referire inculpatul și apărătorul său, ce ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs, în sensul casării deciziei contestate și se impune, astfel, concluzia privind inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate, ca fiind vădit neîntemeiate.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Djulieta Devder, de către inculpatul Bulat Sergiu și de către avocatul acestuia Malai Tatiana, împotriva deciziei Colegiului penal

al Curții de Apel Chișinău din 16 ianuarie 2019, în cauza penală în privința lui **Bulat Sergiu Xxxxx** și **Bejenari Vitalii Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de 29 august 2019.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda